

Вчитель мотивує учня і підтримує його успіхи тоді, коли заохочує його змагатися самим із собою, а не з іншими, і здобувати знання, а не намагатися виділитися серед інших. (Б. Л. Мак Комбс, Дж. А. Попе, 1997).

СПОСОБИ МОТИВУВАННЯ УЧНІВ:

СПОСІБ	ПРИЧИНИ ЗАСТОСОВУВАННЯ	ПРИКЛАД
Ставити мету і окреслювати її разом з учнями.	Учні скоріше ідентифікують себе з тим, що є доцільним, коли бачать сенс дій.	Нашою метою є підлаштування додаткових занять до потреб учнів. Як думаєте: чого ви можете навчитися/яку користь отримати від цього проекту?
Сформулювати зрозумілі правила і дотримуватися їх.	Знання правил впорядковує поведінку. Можна посилатися на правила, коли виникають порушення в роботі групи.	Договір, що стосується правил співпраці з учнями.
Визначити короткострокові завдання, записати їх і перевірити, чи вони були виконані.	Учні скоріше бачать ефекти своєї праці, а це заохочує їх до дії. Людина, яка відчуває себе контрольованою, підсвідомо прагне до високої якості праці.	Карта проекту або план завдань.
Передавати знання про результат/ефекти.	Це джерело задоволення і причина для підвищення рівня праці.	Зворотна інформація.
Уможливити вияви автономії, ініціативи і особистої експресії.	Особиста активність і самостійність мислення спонукає до розвитку, є джерелом позитивного мислення. Простіше реалізувати власні ідеї, ніж чужі, нав'язані.	Мозковий шторм, килим-літак, стіна ідей, симуляції, різні нагоди для презентацій і публічних виступів.
Давати можливість вибору, наприклад, способу презентації вмінь.	Шанс вибрати оптимальне і безпечне рішення.	Який спосіб презентації твого винаходу був би тобі найбільш притаманним? Вибери серед запропонованих можливостей ту, яка забезпечить тобі успіх.
Пробуджувати потребу успіху.	Успіхи підвищують почуття власної значущості, самодостатності, підвищують рівень прагнень.	Як хотів би ти почуватися після закінчення завдання/контрольної/сьогоднішнього уроку/проекту? Ми за крок від повного успіху. Що можемо тепер зробити, щоб незабаром тішитися з наших успіхів?
Сентенції	Афоризми і сентенції нагадують про важливі життєві істини і сенс дій.	Життя не завжди легке, іноді треба докласти зусиль. Найважчим етапом кожного завдання є закінчити його. Може бути багато вирішень тієї самої проблеми. Кожному трапляються помилки — у цей спосіб вчимося. Не повторюй старих помилок. Треба мати відвагу, щоб піти на ризик, коли ти не

		впевнений у результаті. Кожен чогось не знає і ми різнимось тільки тим, чого не знаємо. Не йдеться про помилки, тільки про знання, що зробити, коли їх припустимося.
Пом'якшувати	Зменшує почуття неспокою, збільшує почуття впевненості у собі.	Проходить у 3 етапах: 1. пригадувати сентенції, наприклад: "Поки перевіримо домашнє завдання, запитаю, чи це нормально, якщо хтось зробив помилку? Чому це нормально?" 2. заохочувати до коротких висловлювань і приймати висловлювання учнів без критики, 3. закривати дискусію підсумком, наприклад: Попри сумніви і дрібні огріхи, ми переконалися, що кожен з вас багато чого навчився. Приклад 2: "У який спосіб не зневірися у собі після невдачі? Як можна мудро поведетися в цій ситуації?"
Повідомлення: "Я це ціную."	Учні усвідомлюють, що хоча б один дорослий їх цінує.	Мені подобається, що ти вирішив ризикнути. Мені подобається спосіб, у який ти це сказав.
Повідомлення: "Я з тобою."	Запевнити учнів в тому, що вони не полишені на самоті.	Я бачу, що тебе турбує..., Я розумію, чому ти це зробила. Я хотів би бути на твоєму місці.
Звичайне підтвердження і звичайне заперечення.	Підтверджує учням, що ідея/відповідь є доброю/поганою не викликаючи непотрібних емоцій, які відволікають і заповнюють їхню увагу, не прискіпуючись.	Наприклад: Так, це добра ідея — пропоную зайнятися цим зараз. Ні, не йдеться про листівки і плакати — це пасувало би, коли б не йшлося про "екологічний" проект.
Увага без похвали:	Підтримує і заохочує без надмірного узалежнення від зовнішніх похвал/нагород.	Бачу, що ти задоволений малюнком. Я також була б задоволена, якби його намалювала. Ти в ньому не впевнений. Іноді я також не знаю, що думати про свої малюнки.
Похвали і нагороди для всіх	Заохочує групу до дій, не оминаючи нікого; прагне до згуртування групи.	Ви робите швидкий поступ. Працювати з вами - справжнє задоволення. Можемо себе привітати за те, як вдало ми провели сьогоднішній урок.
Наука/проект як виклик.	Спонукає до максимальної участі.	Подати завдання як виклик або нагоду перевірити себе, а не як обов'язок або тягар. Складові такого виклику: відповідний час, відповідний рівень, свобода приймати виклик. Наприклад, кому із вас довелося взяти на себе важке завдання і виконати його? Можливо, слід було опиратися спокусам, заняттям, що склали конкуренцію, для чого потрібна була непохитність і послідовність у діях? Хто вважає, що прийняття виклику було правильним рішенням, попри те, що не всім впоралися?

		Наука/наш проект є саме таким викликом. Хто з вас хотів би піднятися взятися за нього і почати діяти? Особи, які не зголосяться на жоден виклик, будуть заохочувати колег.
Підсумки виклику	Заохочує завершити працю і взяти на себе чергові випробування	Побачимо, як ми дали собі раду зі своїми викликами: скільки осіб працює далі над своїм завданням? Скільки осіб взяло на себе важке завдання, незалежно від того, чи вдалося його виконати чи ні? Кому з вас сподобалося, що ви були заохочувані іншими або самі заохочували когось? (Після кожного запитання і оголошення учнів відповідати — наприклад, оплески решти).
Натхненні висловлювання	Пробуджують в учнях почуття сили, щоби вони могли подолати всі випробування.	Це вам дуже знадобиться. Я готовий зробити все, що в моїх силах, щоб ви це опанували. Чи ви готові докласти зусиль разом зі мною? Це буде справжній виклик!
Хвилина, щоб належно оцінити.	Стимулює відчуття зв'язку і приналежності до групи. Належна оцінка.	Учня, який виконав якесь завдання, належно оцінюють по черзі усі учні. Наприклад, мені подобалося, коли... Я добре почувався, коли ти... Ти мені дуже допоміг у... тощо.
Конструктивна зворотна інформація — у чотирьох елементах	Повідомляє про досягнення, про те, що варто виправити, і дає поради щодо розвитку.	Зворотна інформація складається з 4-х елементів: „+“ Вказані сильні сторони роботи „-“ Вказані помилки, недоліки, те, чого бракує для цілковитого успіху. „Δ“ Вказівки, як виправити або доповнити те, що не було добре виконане „↗“ Виклики і вказівки на майбутнє, для наступного разу.
Використання ефективних запитань із застосуванням методу коучингу	Стимулює до роздумів про виконану роботу та те, що варто зробити у майбутньому.	(у карті проекту)

Матеріал доступний на умовах ліцензії Creative Commons із Зазначенням Авторства – Поширення На Тих Самих Умовах 4.0 Міжнародна Публічна Ліцензія